

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН В МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
Х Міжрегіональної науково-методичної
інтернет-конференції

5–6 грудня

Харків — 2017

цьому випадку найменші «студенти» ставляться попереду більш старших і всі разом починають виконувати прості вправи, які під силу малюкам.

Потім малюки тільки водять смичком по відкритих струнах в тому ж ритмічному малюнку, за яким більш старші виконують позаду малюків більш складну мелодію. У малюків створюється враження, що і при їхній допомозі створюється чудова музика, що є потужним позитивним стимулом.

Отже, у процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва одним із найважливіших є Сузукі-метод. Вищезазначене дає підстави стверджувати, будь-яка дитина може розвивати свої музичні здібності у ранньому віці так само легко, як вона вчиться говорити рідною мовою й до того ж потенціал кожної дитини не обмежений.

Література

1. Хорн Г. Память, импринтинг и мозг / Г. Хорн. – М.: Мир, 1988. – 234 с.
2. Юдовина-Гальперина Т. Б. За роялем без слез, или Я - детский педагог / Т. Б. Юдовина-Гальперина. – СПб. : Союз художников, 2002. – 236.
3. Lorenz K. Uber tierisches und menschliches Verhalten / K. Lorenz. – Bd 1–2. – Munch. – 128 p.
5. Suzuki Sh. Ability development from age zero. Ability development associates / Sh. Suzuki. – 1981. – 95 p.

УДК 378.011

Тань Сяо

*Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди
м. Харків*

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В КНР

605651334@qq.com

Загальновідомо, що розбудова сучасної освіти у високорозвинених країнах світу орієнтується, в першу чергу, на відродження власних національних традицій. Саме на майбутнього вчителя музичного мистецтва покладається відродження та оновлення культурно-освітнього простору, сприяння зростанню духовного потенціалу суспільства. Державна освітня програма КНР враховує потребу у висококваліфікованих спеціалістах, тому значна частина китайської молоді навчається в багатьох країнах Європи і, зокрема, в Україні.

Разом з тим професія майбутнього вчителя музичного мистецтва за своєю природою є поліфункціональною, крім поставленого співацького голосу наставник повинен бути обізнаним у різних сферах фахової діяльності – науково-методичній, викладацькій, виконавській. Тому проблема вокально-педагогічної майстерності майбутнього вчителя музики набуває особливої актуальності, незважаючи на те, що питання педагогічної майстерності були

предметом уваги багатьох фахівців: педагогів, психологів, мистецтвознавців, теоретиків, методистів.

Вагомого значення набувають питання вдосконалення музично-естетичного виховання студентів, формування та розвитку естетичних почуттів, художніх інтересів, смаків та ідеалів.

На особливу увагу нині заслуговує розвиток зв'язків між культурною спадщиною європейського та східного мистецтва, яке стає у нагоді при підготовці майбутніх педагогів-музикантів до професійної діяльності. Величезну роль у цьому процесі відіграє музичне мистецтво. Проблеми становлення оперного мистецтва, перспективи його розвитку завжди привертали увагу дослідників-музикознавців, педагогів, виконавців. Підтвердженням тому є численні дослідження в цій області. Існує, однак, відома прогалина в галузі знань про культуру Сходу, зокрема, про музичну культуру Китаю, зокрема китайську народну оперу. Це пояснюється багатьма причинами, серед яких і певна закритість китайського суспільства, особливо під час культурної революції.

Чимале значення у підготовці майбутнього педагога-музиканта можуть стати знання не лише в галузі класичного музичного мистецтва, але й у сфері китайського класичного оперного мистецтва. Зазначимо, що саме музичне мистецтво, зокрема народна опера, сприяє розвитку особистості, впливає на творення її внутрішнього світу, сприймання нею виразності слова й краси голосу, словесного та музичного смислу, усвідомлення причетності до співацької традиції китайського народу.

Аналіз наукової літератури дає підстави стверджувати, що в процесі тривалого розвитку поступово сформувалося п'ять основних напрямків китайської традиційної музики: пісні, танцювальна музика, музика пісенних оповідей, музика місцевих опер та інструментальна музика. Зазначимо, що художній світ китайської народної опери – це система універсальних духовних відносин, закарбованих у текстах національної культури, історичні витоки якої – в Китайському традиційному театрі та пісенно-літературній творчості Піднебесної [2].

Порівняльний аналіз китайських народно-оперних жанрів у їхніх архаїчних і сучасних формах побутування включає, з одного боку, магістральні підходи, що передбачають деякий полілог філософських і культурних, релігійних і світських, а також письмової та усної традицій; з іншого – зіставлення методів та ідей як в історичному розвитку даної концепції, так і в зіткненні й протиборстві різноманітних реалій сучасного оперно-театрального життя.

Звернемо увагу на те, що основними жанрами китайської народної музики є пісні, інструментальні п'єси, танцювальна музика, народна опера в її численних історичних і локальних варіантах. До національних особливостей народної музики слід віднести: *музичний склад і вокальну форму*: найбільш часто зустрічається склад народної музики – одноголосся, лише у деяких малих націй зустрічається двоголосся і триголосся; характері вокальні форми – сольний спів, антифон, дует, унісон, заспів та ін., найбільш поширений сольний спів; *темпи*: основні – вільний темп і нормативний темп; основний розмір темпу – 2/4, 4/4, зустрічаються також розміри 3/8, 3/4, 6/8 та змішані розміри – 5/8, 7/8 тощо; *музичний звукоряд і лад*: найбільш часто зустрічається звукоряд,

вибудований з п'яти і семи звуків, сформований на основі основних ступенів; зустрічаються різні лади, починаючи від триступеневих і до семиступеневих: найбільш значущі з них – пентатоніка, шести- і семиступеневі лади; часто спостерігаються плавні рухи по щаблях ладу, використовуються стрибки від кварта до октави включно; *музичну форму*: переважає одночастинна або двочастинна форма складного періоду, що формується з чотирьох речень; найбільш часто застосовуваний принцип розвитку речень – повторення і своєрідна імітація з транспозицією мелодії на кварту або квінту; в строфах головними є симетричні зв'язки; один із характерних способів мелодійного розвитку – введення протяжливого приспіву, який вільно розвивається, йдучи слідом за основним реченням. У деяких видах співу з'єднується кілька типових мелодій, що послідовно утворюють складні музичні форми; *спосіб співу* – *Чень ци* (для вираження почуттів і характеру музики використовуються слова, що виражають інтонацію, та вигуки) і *Чень цян* (уривки пісні, в яких використовується Чень ци); Чень цян формує завершену музичну фразу, яка має назву *Чень дзюй* [1].

Аналіз різних зразків китайської народної пісні дозволяє стверджувати, що вона розвивається переважно на основі пентатонного ладу і має досить широкий інтонаційний діапазон, різноманітну інтервальну побудову. Більшості китайських народних пісень притаманно тяжіння до тонального центру, який у пентатонічних ладах визначається структурою звукоряду.

Зазначимо, що в сучасному Китаї здійснюється масштабна програма охорони спадщини національної культури. У справі охорони пам'ятників культури пріоритетними є збір, популяризація і дбайливе збереження жанрів традиційної музичної спадщини, до якої відноситься етнокультурний феномен китайської народної опери.

Отже, національне музично-театральне мистецтво Китаю, яке має тривалу історію розвитку, відрізняється багатим і різноманітним змістом, є найбільш масовим, демократичним. Найбільшу популярність серед усіх традиційних форм китайського театру отримала пекінська опера. Не пов'язана з будь-якою однією провінцією, вона об'єднувала досягнення місцевих театрів, включаючи у свій «словник» все розмаїття та багатство мелодій народнопісенного мистецтва, користуючись і більшою кількістю різних інструментів, аніж інші театри. Пекінська опера у всій повноті демонструє співочу майстерність народу. Незвичайне використання голосу, тембру, дихання акторами досягає яскравого сценічного ефекту.

Отже, формуванню естетичного смаку майбутнього вчителя музичного мистецтва в КНР сприяє передусім знання історія китайської етномузикології.

Література

1. Лянь Юнь. Исторический обзор развития китайского оперного искусства / Лянь Юнь // Вісник Харківської академії дизайну і мистецтв : зб. наук. пр./ Харк.держ.акад.культ. – Харків, 2004. – Вип. № 9. – С. 66-73.
2. Хоу Цзянь. Традиційна китайська опера як діалог культур / Хоу Цзянь // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. праць. – К. : Міленіум, 2005. – Вип. XV. – С. 213–220.